

ZDENĚK BAKALA

416

tisíc čtenářů
na jedno vydání
novin a časopisů

4,85

miliónu
reálných
uživatelů
na internetu
měsíčně

**NEJZNÁMĚJŠÍ
SPOLEČNOST:**
BM management

V ČEM PODNIKÁ:
finanční služby, móda,
cyklistika, média

KTERÁ MÉDIA OVLÁDÁ:
Hospodářské noviny, Respekt,
Ekonom, Právní rádce, Moderní
řízení, iHNed.cz, Aktuálně.cz,
Centrum.cz, Atlas.cz, Volný.cz,
Žena.cz, Vybermiauto.cz,
Vaření.cz, Zdraví.cz

že Economia je na prodej, přišlo potvrzení: Holtzbrinck oficiálně oznámil českému managementu, že firma skutečně na prodej je. Sami manažeři se měli zapojit do hledání potenciálního kupce. „Ujišťoval nás tehdy, že mu nejde o nejvyšší nabídku, ale o udržení principu kvalitní žurnalistiky a o dobrého majitele,“ vzpomíná na rok 2008 tehdejší generální ředitel vydavatelství Michal Klíma. Zájem o investici do médií byl ovšem tenkrát, na rozdíl od pozdějších let, mezi českými firmami a miliardáři velmi vlažný, respektive prakticky žádný. Neformální debaty se vedly například i s finančními skupinami PPF či J&T. „Tehdy ale o média nikdo zájem neměl. A to přesto, že v té době ještě mediální byznys dobře fungoval. Tehdy si ještě nikdo neuměl pořádně představit, že by šla média politicky zneužívat, a zároveň nevěřili návratnosti své potenciální investice. Dřívější pokusy ať již Komárka nebo Kellnera byly obchodně neúspěšné,“ hledá příčiny s odstupem času Klíma, který působil v mediálním managementu už od roku 1990, kdy zamířil do čela nakladatelství a vydavatelství do té doby samizdatových Lidových novin.

Jediný z oslovených tuzemských podnikatelů, kdo se nebránil dalším debatám o koupi Economie, byl finanční investor Zdeněk Bakala. V té době vlastnil těžební společnost OKD a disponoval značně volným kapitálem.

Celkem se nakonec objevilo asi dvanáct zájemců, z větší části zahraničních, například z Rakouska či z Finska, z nichž však většina z možné transakce buď postupně vycouvala, nebo se jejich finanční nabídka neblížila představám, jaké měl o prodejní ceně majitel.

Nakonec v soutěži zbyli jen dva hráči: Zdeněk Bakala a vydavatelství Mladá Fronta, s tehdy ještě neznámým majitelem. (Současný vlastník František Savov se k firmě totiž oficiálně přihlásil až o několik let později. Nyní sám zpětně rekapituluje, že „jako jediný z aktuálních vlastníků větších mediálních domů podnikám v médiích nepřetržitě zhruba od roku 1994“.)

Původně založil firmu na zpracování dat pro tiskoviny, poté vydával knížky, katalogy, časopisy. Zlomem bylo vydávání časopisů Daně a právo v praxi a Účetnictví v praxi, které společně s dalšími odbornými tituly prodal firmě Wolters Kluwer. „V roce 2001 jsme se skupinou investorů koupili v dražbě vydavatelství Mladá fronta, a. s., které vlastním dodnes, i když jsem v posledních letech některé tituly prodal panu Křetínskému, respektive jeho firmě CN invest,“ říká

Savov, který už několik roků žije v Londýně, kde se právně brání vydání do Česka kvůli trestní kauze, v níž figuruje.

Savov jako majitel tehdy ale oficiálně známý nebyl a management Economie se vůči nabídce Mladé fronty stavěl obezřetně. Majitele však podle Klímy lákala vyšší cena. V kuloárech se mluvilo o tom, že se za prodej Economie Bakalovi přimlouvali i vlivní čeští politici, když argumentovali bezpečnostními zájmy, aby prestižní ekonomické vydavatelství nakonec neskončilo v rukou ruského kapitálu. „Nemohu vyloučit, že jistý tlak na Holtzbrincka šel i z německé politiky. Svou roli sehrálo i to, že vlastnictví novin je v Německu vnímané jako prestižní věc, vydavatel je celebrita,“ říká Klíma.

Tuto verzi potvrzuje i František Savov. „Když vydavatelství Handelsblatt oznámilo, že chce opustit český trh, předložil jsem nabídku na koupi vydavatelství Economia, stejně jako Zdeněk Bakala. Spekulovalo se o tom, že tehdejší ministr zahraničí Karel Schwarzenberg intervenoval přes Edmunda Stoibera, aby německý majitel upřednostnil jeho osobního přítele Bakalu,“ říká s odstupem let Savov. Podle něj to byl naopak Bakala, kdo „pravděpodobně nabídl prodávajícím výhodnější cenu“.

Bakala nakonec podle odhadů zaplatil tehdy značnou sumu – kolem dvou miliard korun. Prodej se dokončoval v době rozpuku světové finanční krize v roce 2009. „To byl okamžik zlomu ve vydavatelském byznysu. Inzerenti přestali inzerovat, trh se celkově propadl a starý obchodní model přestal fungovat. Všechno se obracelo stále více k internetu,“ popisuje narůstající potíže Michal Klíma. „Sám Bakala neměl přesnou představu, proč vydavatelství kupuje. Měl obrovský volný kapitál, ale žádné konkrétní záměry ani zájmy na vydavatelském byznysu neměl,“ říká Michal Klíma.

TRABLE SE ZDEŇKEM BAKALOU

I tak ale příchod nového majitele znamenal první zásadnější zkoušku českých novinářů a mediálních manažerů v uvažování o tom, jak se vyrovnat s faktem, že jejich majitel je angažován nejen podnikatelsky, ale i společensky (i když nikoli politicky jako později v případě Andreje Babiše).

Zdeněk Bakala rozhodně do médií nevstupoval jako zcela nepopsaný list. Již od roku 2006 byl spolumajitelem názorového týdeníku Respekt (spolu s Karlem Schwarzenbergem, který

Respekt vlastnil od roku 1996) a pomohl mu z vážných ekonomických obtíží. Není bez zajímavosti, že rozhodnutí miliardáře koupit známý časopis žádný větší ohlas v té době nevyvolalo. A to byl Respekt mimochodem vůbec prvním porevolučním časopisem v Československu. Vznikl z revolučního Informačního servisu založeného již 18. listopadu 1989; první číslo časopisu pod názvem Respekt pak vyšlo 14. března 1990. Šéfredaktor Respektu Erik Tabery v roce 2008 příchod Bakaly do Economie přivítal. „Velkou novinkou je, že vydavatelství *Economia*, pod které patří například *Hospodářské noviny*, koupil majoritní vlastník Respektu Zdeněk Bakala. Vzhledem k velikosti vydavatelství je to na českém mediálním trhu jeden z největších pohybů za posledních deset let. Na obsah a podobu Respektu to nebude mít zásadní vliv. Zejména pro kolegy v HN ale bude jistě dobrou zprávou, že je vlastní člověk, který ctí základní smysl médií, totiž nezávislé šíření kritických informací,“ napsal v úvodníku. Postupem času se Respekt do vydavatelství *Economia* plně začlenil.

V Economii ještě před příchodem Zdeňka Bakaly schválili pravidla, že v každém článku, který se ho bude týkat, má být vždy explicitně zdůrazněn konflikt zájmů. „Přijali jsme zásadu – která se v Economii dodnes dodržuje – že je zapotřebí u každého článku, který se nějakým způsobem dotýká podnikání našeho majitele, tuto věc explicitně uvést. To znamená v každém článku, který se dotýká přímo Bakaly nebo oborů, ve kterých podniká a ve kterých tudíž byla redakce v konfliktu zájmů, se tento konflikt zájmů deklaruje v článku nebo pod článkem,“ upozorňuje tehdejší šéf vydavatelství Michal Klíma.

Zavedená praxe to je nyní i v jiných vydavatelstvích. Píše-li například ekonomický deník E15 o Danielu Křetínském, neopomene připomenout, že je zároveň vydavatelem listu. Podobně by to mělo být i v případě Andreje Babiše a Mladé fronty Dnes či Lidových novin. Tam se to ovšem neděje. Redakce přistoupila na výklad, že Babiš již vydavatelství nevlastní, protože jej kvůli zákonu o střetu zájmů převedl do svěřenských fondů.

Ale zpět ke Zdeňku Bakalovi. Z něj – v době nákupu Economie ctěného filantropa s pověstí blízkého přítele Václava Havla – se stal v mezích veřejnosti a některé české politiky v čele s prezidentem Milošem Zemanem veřejný nepřítel – zejména kvůli problematickému hospodaření OKD, které nakonec vedlo

až k bankrotu společnosti. Zajímavá byla reakce týdeníku Respekt. Rozhodl se, že o svém majiteli ve svých autorských textech zcela přestane psát. „Respekt není deník, který musí psát o všem, co se děje kolem, jsme názorový týdeník. Zřejmě jen málokdo by oponoval tomu, že chválit svého majitele by působilo nepatřičně. Pokud ale nemáme někoho chválit, nemůžeme ho ani kritizovat. I proto jsme se rozhodli, že o aktivitách našeho majitele – Zdeňka Bakaly – nepíšeme,“ vysvětloval 23. září 2013 (tedy nedlouho poté, co Andrej Babiš koupil vydavatelství Mafra) v editorialech šéfredaktor Erik Tabery.

Schytal za to značnou kritiku, třeba i od svého někdejšího šéfredaktora, uznávaného publicisty Tomáše Němečka. „Říká se, že jsou tři možnosti. Buď budete své majitele ignorovat. Nebo vždy napíšete do závorek, že je zmíněný člověk váš majitel. Nebo se budete tvářit, že všem včetně majitele měříte stejným metrem. Pořád věřím, že existuje možnost být natolik silný a sebevědomý, aby šlo o majitelích psát, jako by to byl kdokoli jiný. Je to ale velmi těžké,“ řekl v rozhovoru pro Respekt. Neudržitelnost své pozice nakonec – o rok později – uznal i Respekt. V dubnu 2015 pak Erik Tabery v esejí „Média v éře Andreje Babiše“ přiznal, že původní rozhodnutí byla chyba: „Ačkoli to je pravidlo v některých zahraničních redakcích běžné, načasování bylo špatné. Až následně mi došlo, že hromadný vstup českých podnikatelů do médií může vzbuzovat dojem, že hlavním cílem nových poměrů v médiích je ticho. Proto jsem rozhodnutí o majiteli nepsat změnil.“

VYSÍLÁNÍ OD STALINA

Veřejnoprávní média, především Český rozhlas a Česká televize (mimo kategorie je veřejnoprávní Česká tisková agentura), mají na české mediální scéně svou nezastupitelnou roli (více o nich v kapitolách 5, 6 a 7). V někdejší Československu, kde soukromé stanice neexistovaly, měly ovšem zpravodajský monopol. Po pádu komunismu ale i tento „monopol na pravdu“ padl. První českou komerční televizi byla TV Premiéra, která začala vysílat v roce 1992 nejprve jen pro Prahu a střední Čechy; o dva roky později se přejmenovala na Primu. Pokud jde o soukromá rádia, první pokusy byly pirátské. Na podzim roku 1990 se konala v podzemí bývalého Stalinova pomníku výstava Totalitní zóna a právě odtud začala vysílat doslova podzemní stanice Rádio Stalin bez licence, kterou ještě tehdy neměl ani kdo vydat, bez povolení, na černo. Ilegálně vysílalo

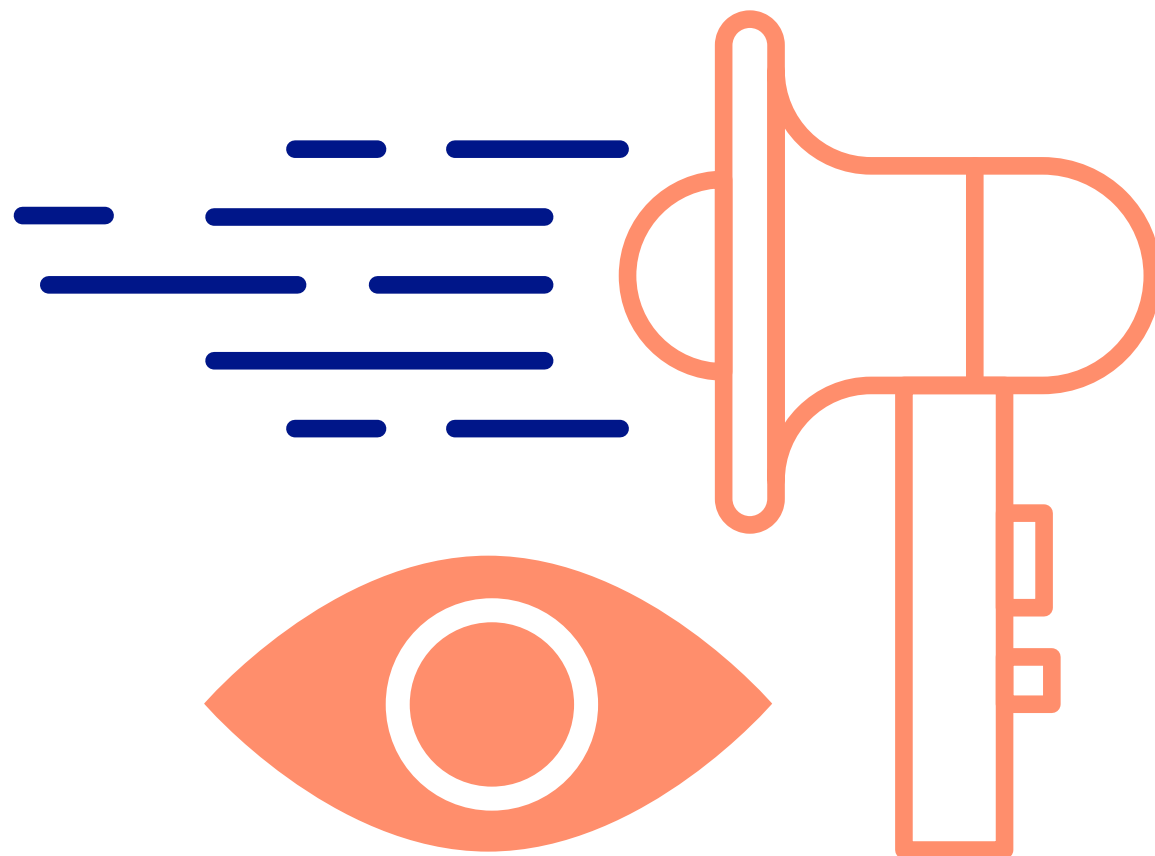
krátce třeba i v Českých Budějovicích Rádio Podzemí. Vysílání Rádia Stalin vzbudilo v Praze mimořádný ohlas, po pár dnech bylo ale úředně zastaveno. Stalo se však základem pro dodnes fungující Radio 1. To oficiálně vzniklo na jaře 1991 a stalo se první soukromou nezávislou rozhlasovou stanicí vysílající z území tehdejšího Československa. K velkým hráčům na rodícím se rádiovém trhu patřila francouzská společnost Lagardère v čele s Michelelem Fleischmannem. „Byl to intenzivní život plný zvratů a zajímavých momentů. Mediální scéna byla strašlivě jednoduchá. Byl tady státní rozhlas, státní televize a vše ostatní bylo potlačováno, výběr byl nulový. Když jsme začali 21. března 1990 vysílat – byť přes satelit a francouzsky – tak to byla velká bomba. Během tří měsíců jsem zadal menší studii poslecho-
vosti a tam se najednou ukázalo, že rádio Evropa 2 je v Praze známější než státní Radiožurnál,“ vzpomíná Fleischmann. První rok Evropa 2 vysílala z Francie v legislativním vzduchoprázdnu. „O to více jsem se snažil pracovat na tom, aby se vytvořil legislativní rámec pro duální rozhlasový systém. To se povedlo v únoru 1991, kdy vyšel zákon o rozhlasovém a televizním vysílání. Ten odděloval veřejnoprávní a soukromý sektor a zavedl Radu pro rozhlasové a televizní vysílání, která uděluje licence. Ještě předtím nás vysílalo asi sedm a neměli jsme žádnou oporu v legislativě. Tak nám ministerstvo kultury dalo takovou, po-
volenku, která se posléze stala de
facto licencí na základě nového
zákona,“ říká Fleischmann.

Společnost Lagardère pak na podzim roku 1993 získala – spolu s dnes již neexistujícím Rádiem Alfa (po něm přišlo současné Rádio Impuls) – i jednu ze dvou volných licencí na celoplošnou soukromou rozhlasovou licenci pro Frekvenci 1. V roce 1991 udělila Rada pro rozhlasové a televizní vysílání prvních 15 licencí k šíření rozhlasového vysílání, zanedlouho jich bylo již 25. Pro posluchače to znamenalo radikální změnu. Na FM frekvencích po celé republice začalo být hodně rušno. Vznikla rádia jako FM Plus, Faktor, Rádio 1, Evropa 2 Praha (kde se později proslavil například moderátor a zpěvák Leoš Mareš), Country radio, Contact Liberec, Orion, Haná, Bonton, City a řada dalších.

„Do rádiového byznysu se pouštěla velmi pestrá sorta lidí. Na jedné straně třeba dnešní senátor Ladislav Faktor, který svého času hrál

s Pražským výběrem, byl to muzikant a právník. Na druhé straně třeba Zdeněk Pachovský, tehdy číšník z Karlových Varů, s Rádiem Dragon. Řada lidí si řekla: pojďme si založit rádio. Tehdy vůbec nikdo netušil, co to znamená,“ vzpomíná Jan Neuman. Ten v roce 1993 začal pracovat ve firmě, která postupně začala sdružovat roztráštěná regionální rádia do společné reklamní sítě. Dnes je spolujednatel Media Marketing Services (MMS) a programovým ředitelem společnosti Media Bohemia, která vlastní zhruba třicet tuzemských rádií – síť Hitrádií, Fajnrádií, Rockrádií a Rádio Blaník.

„Jednotlivých rádií bylo na trhu hodně. Někteří to dělali líp, jiní hůř a ti první to začali prodávat. Tím vznikaly zárodky sítě současných vlastnických skupin,“ říká Neuman. Posledních mohykánů, kteří „jedou jen na sebe“ už není v Česku mnoho: například Rádio Krokodýl v Brně, Rádio Kontakt Liberec, Rádio Haná v Olomouci...

„Trh se mění. Když jsme my začínali, všude kolem nás byli zahraniční vlastníci. Byl tu silný francouzský Lagardère, byla tady německá skupina kolem Impulsu, síť rádií Kiss, kterou původně vlastnil irský investor Denis O' Brian. Dnes už to vše mají domácí hráči,“ konstatuje Jan Neuman. Lagardère, a s ním i síť Evropy 2 či celoplošnou Frekvenci 1, koupila společnost CNC Daniela Křetínského a Patrika Tkáče, Rádio Impuls patří Andreji Babišovi (respektive do jeho svěřenských fondů) a síť rádií Kiss (a například i výše zmíněné Rádio 1) spadá pod TV Prima prostřednictvím majetkově propojené Radio United Broadcasting, majitelem je podnikatel Ivan Zach.

Babišův podraz

„Redakce českých deníků pracují v zásadě samostatně a nezávisle na svých vydavatelích, kteří se bezprostředně nevměšují do práce redakčních týmů. Nicméně tvář českých deníků nepřímo a zprostředkovaně ovlivňují ekonomické zájmy těchto vydavatelů. Ti na jedné straně mají zájem o celkovou společenskou stabilitu, o hospodářskou prosperitu a férové podmínky podnikání. Na straně druhé však usilují o to, aby jejich podniky pracovaly efektivně a se ziskem, tj. aby zvyšovaly prodaný náklad a přitažlivost pro zadavatele reklamy, což tlačí česká média jako celek, a zvláště zpravodajská periodika, směrem k infotainmentu a k bulvarizaci agendy. (...) Jak ukazuje analýza vlastnických poměrů v českých médiích, také ony zatím nejsou hrozbou vzniku názorového monopolu či ohrožením plurality médií. Český mediální trh je stále otevřen pro nové hráče, ovšem jejich vstup na hrací pole již není tak snadný jako před deseti lety. Otázkou však zůstává, zda a jak dlouho tento stav relativní plurality vlastníků českých médií vydrží a zda nepodlehne globalizačním trendům, které nahrávají velkým nadnárodním korporacím.“ Takto analyzoval tehdejší realitu českých médií v roce 2004 i hrozící rizika mediální analytik Milan Šmíd ve studii „Vliv vlastnictví médií na jejich nezávislost a pluralitu“. Finanční krize, která odstartovala na podzim 2008 v USA, mnohé změnila. Česká média neskoupily nadnárodní korporace, ale tuzemští miliardáři. Od listopadu 1989 o obsahu

novin a časopisů rozhodovala šéfredakce, začátek konce této éry se datuje 24. červnem 2013. Od tohoto data začali obsah postupně řídit majitelé – za pomoci lidí, kteří odhodili morální skrupule a vysmáli se základům novinářské profese.

AŽ PŘÍLIŠ AKTIVNÍ MRTVÝ MUŽ

V podvečer onoho června 2013 si Andrej Babiš povytáhl rukávy na svém oblíbeném roláku a s jistým přemáháním způsobeným jeho nechutí k počítačové technice začal fukat do klávesnice. „*Zítřka asi něco koupím,*“ objevilo se obratem na sociální síti Twitter. Tohle stručné sdělení vešlo do mediálních, podnikatelských a vlastně i politických dějin Česka. Pod statutem se ihned rozjely zasvěcené se tvářící reakce. „*Koupí Babiš Ringier, jak se spekuluje, nebo nás překvapí něčím jiným? Koupí si ráno snídani?*“ nebo „*Bude to Blesk z čistého nebe?*“ Což bylo vlastně docela přesné – blesk z čistého nebe to bezesporu byl.

Navzdory všeobecnému očekávání a navzdory vypouštěným informačním balónek naznačujícím, že Babiš má poličeno na vydavatele deníku Blesk, Sport či týdeníku Reflex, bylo vše nakonec úplně jinak. „*Tak jsem to koupil a učím se pořádně česky. Všem se omlouvám za den zpoždění. Doufám, že z toho budou mít všichni takovou radost jako já,*“ doplnil o dva dny později na Twitteru Babiš. To už do světa letěla potvrzená zpráva, že druhý nejbohatší Čech, tvrdý byznysmen s čerstvými politickými ambicemi a vydavatel sítě regionálních týdeníků 5+2, koupil od německého vydavatelství Rheinisch-Bergische Verlagsgesellschaft (RBVG) tuzemskou Mafru.

S ní získal mimo jiné dva významné deníky Mladou frontu DNES a Lidové noviny, server iDNES.cz či hudební televizi Óčko. Kupříkladu týdeník Respekt to označil za „*největší mediální událost od odchodu Vladimíra Železného z televize Nova*“. Utajení bylo dokonalé. „*Jisté náznaky byly, ale vždycky jsem si řekl – jsi paranoikní. To je blbost, Němci by mu to neprodali,*“ vzpomíná po letech tehdejší šéfredaktor Mladé fronty Dnes Robert Čásenský s tím, že nikdo z vedení redakcí ani z představenstva Mafrы o jednáních s Babišem nevěděl. „*Nikdo kromě předsedy představenstva Karla-Hanse Arnolda. Dokonale to utajili. A dobře udělali! Protože by se strhl cirkus a Němci by cukli,*“ dodává Čásenský.

„*Babiš jen předstíral, že si chce koupit Blesk a s ním i Reflex, který vydával Ringier – Axel Springer. Byla to záměrná bublina, která mu pomohla jako nástroj pro vyjednávání s majitelem Mafrы, doktorem Karlem-Hansem Arnoldem. Arnold se Mafrы potřeboval zbavit a chtěl za ni dostat dobře zaplacen. Babiš udržováním falešné informace jednak tlačil cenu dolů a jednak tím ukořelbal novináře v MF DNES a v Lidových novinách, protože ti by byli podstatně nervóznější než lidé v Blesku,*“ rekapituje v knize *Obrana před Babišem* Pavel Šafr, který v té době působil jako šéfredaktor týdeníku Reflex.

Cena, za kterou Babiš koupil nejvlivnější vydavatelský dům v zemi, nebyla zveřejněna. Insideri se shodují na částce 2,4 miliardy korun bez nemovitosti na pražském Andělu. Babiš Mafru za tuto sumu koupil v roce, kdy byl plán na zisk ve výši 60 milionů korun. To znamená, že kupoval za čtyřicetinasobek zisku. I tato skutečnost svědčí o tom, že nešlo o byznys, ale že Babiš investoval do podpory svého politického usilování. Obavy z toho, že by snad Babiš mohl nově nabyté deníky nějak využívat v rámci předvolebního boje, mluvčí Agrofertu Karel Hanzelka rozptyloval ujišťováním, že miliardář Mafru „*rozhodně nekoupil za účelem zasahovat do obsahu novin*“. Dušoval se i sám Babiš. „*Dnes som mal hodně vystrašených otázek či nebudu zasahovat novinářům do řemesla. Samozřejmě ne, hned by se to rozneslo a byl bych mrtvý muž,*“ svěřoval se svou českoslovenštinou 27. června opět na Twitteru.

KDOPAK TO VOLÁ?

Střih. Je pátek 28. června 2013. Politickému reportérovi Lidových novin Janu Kálalovi zvoní mobilní telefon. Číslo na Andreje Babiše tam měl uložené dlouho, ale takový rozhovor asi nečekal. Tři a půl minuty trvající telefonát probíhal doslova takto:

JK: Jan Kálal, Lidové noviny, pane Babiši, zdravím vás.

AB: Dobrý, pane Kálal. Neruším?

JK: Povídejte.

AB: No, koukal jsem do monitoringu. V Právu mám otvůrák, v Hospodářkách velký článek a v Lidovkách jsem nic nenašel.

JK: No... Já, říkám. Na tiskovce já jsem byl... Bohužel, já jsem prostý redaktor, který neurčuje to, co kde bude.

AB: Takže vám to zakázali? Mám tomu tak rozumět?

JK: Jestli to chcete natvrdo říct, tak z porady přišlo usnesení, že to v tuhle chvíli jako by nechtějí.

AB: Čiže v tuhle chvíli je Babiš na černé listině.

JK: Ne, tak to nemělo vyznít.

AB: A jak jinak?

JK: Ta vaše tiskovka měla dvě roviny. Jedna byla ryze politická...

AB: Ale já vím, jaká byla ta tiskovka. Já se ptám, proč jste o tom nic nenapsal. To se vás ptám.

JK: Já jsem prostě dostal pokyn nepsat.

AB: Výborně. To vám dal pan Balšínek? (tehdejší šéfredaktor Lidových novin, dnes vydavatel a šéfredaktor Echo24, pozn. red.)

JK: Ne přímo. Jakoby já většinou nejsem přímo s ním ve styku.

AB: Aha. A kdo vám dal ten pokyn?

JK: Tak mám nad sebou šéfa domácího oddělení, ten, předpokládám, jde na poradu. A tam je i se šéfredaktorem a dalšími, jako s komentátory a se vším možným. Takže...

AB: Ale kdo vám to konkrétně řekl, že nemáte psát?

JK: Konkrétně mi to řekl můj šéf domácího Vladimír Křivka, ale nerad bych, aby se to nějakým způsobem obrátilo proti němu. On v tomhleto...

AB: Vladimír Čivka...? Jak se jmenuje?

JK: Křivka. Najdete to i v tiráži Lidovek. Ale jak říkám, on v tomhle...

AB: A vy to jako považujete za správné, co děláte jako...

JK: Řeknu to takhle. Z politického hlediska v současnosti většinou o stranách, které mají třeba jen dva poslance v parlamentu jako Lev, zprávy moc nedáváme, jen výjimečně. V tuto chvíli vy...

AB: Zajímavé. Zajímavé, že všeci vaši konkurenti na to zprávy dávají, protože můj ksicht totiž prodává tie noviny, pokud jste to ještě nezjistil.

JK: Eh. Já...

AB: Vy asi nechcete, aby se noviny vaše prodávaly.

JK: Já, říkám, jsem v tomhleto, pane Babiši, malý pán. Já o těch věcech nerozhoduju. Nemůžu s tím úplně moc dělat.

AB: Jasně. Já se len vás ptám. Já se s vámi normálně bavim ako, ako občan Babiš. Ne ako...

JK: No....

AB: Já ani nejsem majitel Mafry. Zatím. Já se ptám jako občan Babiš. Že jste byl na tiskovce.

JK: Z těch ekonomickéjch věcí mi to přišlo zajímavý. Ty věci ohledně toho nákupu.

AB: Hm. Jasně. A politicky čo? Vy píšete o politike. Všecky noviny o tom píšou, že budu mít poradce z Ameriky, takže...

JK: To na té tiskovce nezaznělo.

AB: No dobrý, v pohodě. Doufám, že kluci vědí, co dělají, jako. Asi nevědí, s kým mají tu čest. Ale to je jedno. Dobrý. Mějte se fajn.

JK: Mějte se pěkně, hezký den.

AB: Na shledanou.

ŠKATULATA, HEJBEJTE SE

Když se tehdejší vedení redakce o telefonátu dozvědělo a tázalo se Babiše, coby teprve budoucího vlastníka vydavatelství, co měl telefonát znamenat, Babiš osobně přijel do sídla redakce Lidovek a za své chování se během návštěvy několikrát omluvil. „*Byl jsem vytočený. Už se to nestane,*“ dušoval se před nastoupenou redakcí. Jak vysvětloval, „*ve firmách, které vlastní, je zvyklý mluvit s manažery i dělníky*“. Babiš též ujišťoval, že „*nepřichází dělat revoluci a vše by mělo běžet jako doposud*“. Zaměstnanci se prý o místa bát nemusejí. V Mladé frontě Dnes a v Lidových novinách skutečně nikdo nezačal novinářům rozdávat výpovědi. Byli to naopak někteří novináři, kdo obratem podali výpověď. Postupně odešlo zhruba padesát špičkových novinářů včetně šéfredaktora MF Dnes Roberta Časenského, jeho zástupce Michala Musila či investigativní hvězdy Jaroslava Kmenty. Všechny tři (a řadu dalších) dnes najdeme v tištěném měsíčníku Reportér, který založili. O rozsahu personálního zemětřesení, které zasáhlo redakce prestižních novinových i internetových titulů, si lze udělat obrázek z výčtu, který k ročnímu výročí Babišova nákupu sestavila redakce HlídacíPes.org:

Andrej Babiš oznámil koupi vydavatelského domu Mafra koncem loňského června. Od té doby mnohokrát ujišťoval, že nijak nebude zasahovat do chodu redakcí. Řečeno již okřídlenou větou současného šéfredaktora Lidových novin Istvána Léko: „*Můžeme mu věřit, nebo nemusíme.*“ Faktem je, že k 1. květnu 2014 v porovnání s loňským červnem nezůstal ve vedení redakcí Mladé fronty Dnes a Lidových novin kámen na kameni. Znatelně se proměnily též redakce. Přinášíme seznam lidí, kteří odešli či „byli odejiti“. Výčet jistě není úplný, uvítám jeho doplnění. Co z toho vyplývá, ponechávám na vaší úvaze.